

2024-02-21

Sammanträdesprotokoll Valnämnden

Plats och tid

Sammanträdesrum Årholmen

2024-02-21 klockan 13:00 – 14:05

Paragrafer

1 - 8

Beslutande

Följande personer var beslutande under sammanträdet.

Ledamöter

Anne-Marie Peterson (S), ordförande

Hans Wessberg (S)

Nils Pettersson (M)

Tjänstgörande ersättare

Helena Voimäki (V), ersätter Johan Stein (C)

Catharina Stake (S), ersätter Anders Wingård (FO)

Övriga deltagare

Icke tjänstgörande ersättare

Alexander Hutter (S)

Tjänstepersoner

Pia Jakobsson Hansson, administrativ chef

Emelie Werling Söderroos, kommunsekreterare

Jenny Borg, kommunikationsstrateg § 1

Daniel Kratz, beredskapsstrateg § 2

Utses att justera

Anne-Marie Peterson (S), Helena Voimäki (V)

Justeringens plats och tid

Digital justering, måndag 26 februari klockan 15:00

Bevis om justering publiceras på kommunens digitala anslagstavla under perioden 2024-02-27 – 2024-03-19. Protokollet förvaras i kommunhuset, Henån.

2024-02-21

VN/2024:1

§ 1 Information från kommunikatör

Valnämndens beslut

Lägga informationen till handlingarna

Sammanfattning av ärendet

Kommunikationsstrategen presenterar sig och ger information om sitt arbete.

Information lämnas också om hur valkansliet kommer att kommunicera information ut mot medborgare och röstande via hemsidan, Orustkommunikén och sociala medier.

Kommunikatören finns tillgänglig för valnämnden att vända sig till för att få ut information via kommunens kanaler även under valhelgen.

Från valnämnden framkommer önskemål om att gå ut med informationen vid flera tillfällen, så att så många som möjligt ska nås av viktig information som gäller valets genomförande.

2024-02-21

VN/2024:3

§ 2 Information om nya regler kring dygnsvila

Valnämndens beslut

Lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Det har kommit en ny lagstiftning kring arbetstider och dygnsvila som kan komma att få påverkan på röstmottagarnas arbetstider. SKR gör bedömningen att röstmottagare omfattas av lagstiftningen, som innebär att alla har rätt till 11 timmars sammanhängande dygnsvila och att ett arbetspass därför måste avslutas senast 13 timmar efter att det påbörjades, oavsett hur lång paus man har inom dessa 13 timmar.

Förvaltningen har räknat på om det är möjligt att genomföra röstmottagningen med det tidigare föreslagna antalet röstmottagare, och bedömer att det kommer att fungera. Dock kommer ett schema, som är framtaget av förvaltningen, behöva användas i valdistrikten för att vi ska kunna följa lagstiftningen. Därtill ser man ett behov av att ta in en rösträknare i de distrikt där man enbart har 6 förordnade röstmottagare, för att kunna räkna röster när vallokalerna stängt. Alla ordföranden kommer få information om vad som gäller i god tid innan valdagen.

SKR arbetar fortfarande för att kommunerna ska få dispens för valets genomförande, men vet inte när de kommer kunna lämna besked om detta. Det bör dock finnas mer information innan valnämndens nästa sammanträde.

2024-02-21

VN/2024:2

§ 3 Information från beredskapsstrateg

Valnämndens beslut

Lägga informationen till handlingarna

Sammanfattning av ärendet

Beredskapsstrategen presenterar sig och ger information om sitt arbete. En dimensionerad hotbild baserat på Valmyndighetens analys lämnas och en omvärldsbild baserat på det allmänna säkerhetsläget presenteras också.

I samband med valet ser beredskapsstrategen över säkerhetsläget och samarbetar med valkansliet för att kunna genomföra ett säkert och tryggt val. En lägesanalys inhämtas och en verksamhetskyddsanalys kommer att upprättas. Erfarenheter från tidigare val används också. Beredskapsstrategen kommer att finnas tillgänglig under valdagen.

2024-02-21

VN/2024:3

§ 4 Beslut om arvode för röstmottagare på reservlista

Valnämndens beslut

1. Ersättning för röstmottagare som är tillgängliga för inställelse på valdagen uppgår till 500 kronor.
2. Reserver som arbetar på valdagen erhåller samma timarvode som övriga röstmottagare, dock lägst 500 kronor.
3. Om röstmottagare på reservlista inte är anträffbar på valdagen när kontakt tas utgår inget arvode.

Sammanfattning av ärendet

Inför genomförandet av EU-valet 2024 förordnar valnämnden 6 – 8 röstmottagare till varje valdistrikt. För att täcka upp för eventuella bortfall av röstmottagare på valdagen föreslås att ett antal reserver rekryteras som kan kallas in vid behov. Ersättning för att vara tillgänglig utgår och krav ställs på att reserverna ska vara tillgängliga under hela valdagen samt snabbt inställa sig i vallokal då de kontaktas. De reserver som kallas in får fullt röstmottagararvode för de antal timmar som de arbetar, men som lägst 500 kronor, det vill säga arvodet som utgår för att vara reserv. Om en reserv inte svarar då de kontaktas, trots flera försök, utbetalas inget arvode.

För att ha möjlighet att kunna arbeta på valdagen behöver även röstmottagare på reservlista genomgå utbildning. För detta utgår timarvode, precis som för övriga röstmottagare som utbildas av valnämnden.

Förvaltningen föreslår att en reservlista om 5 personer upprättas och att arvode för att vara tillgänglig under valdagen uppgår till 500 kronor.

Förslag till beslut under sammanträdet

Nils Pettersson (M) yrkar bifall till förslag till beslut enligt tjänsteskrivelsen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2024-02-12

Beslutet skickas till

Administrativa enheten

Löneadministratör

2024-02-21

VN/2024:3

§ 5 Förordnande av valförrättare till EU-val 2024

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar att

1. Förordna röstmottagare enligt förslag daterat 2024-02-12.
2. Uppdra åt förvaltningen att ta fram förslag till sex stycken rösträknare för valkvällen.

Sammanfattning av ärendet

Inför varje val behöver valförrättare rekryteras till vallokalerna. Enligt vallagen är det kommunens valnämnd som förordnar röstmottagare. Varje valdistrikt måste ha minst fyra röstmottagare förordnande och det måste alltid vara minst tre röstmottagare i tjänst i varje valdistrikt, en av dessa ska vara ordförande eller ersättare för ordförande.

Valnämnden beslutade 2023-12-08 § 16 att aktiva politiker inte ska förordnas som röstmottagare. Förvaltningen har också arbetat utifrån att närstående personer inte arbetar i samma valdistrikt, utan fördelat dessa till olika distrikt, för att väljarnas förtroende för valgenomförandet ska upprätthållas.

De föreslagna röstmottagarna har rekryterats genom en intresseanmälan som har legat ute på kommunens webbplats under 1,5 månad samt genom spontanansökningar som har inkommit. I första hand har personer som har anmält intresse för att arbeta både på valdagen och i förtidsröstningen fördelats ut, för att i så lång utsträckning som möjligt kunna täcka båda behoven med samma personal, som då får en god erfarenhet av röstmottagning.

I valdistrikt som har över 1400 röstberättigade har 7 röstmottagare föreslagits, i valdistrikt med färre röstmottagare har 6 röstmottagare föreslagits. I Röra Östra föreslås även förtidsröstning hållas på valdagen, och därför föreslås 8 röstmottagare förordnas där.

För att hinna räkna röster då vallokalerna stänger kan ett behov finnas av att ta in ytterligare personer för rösträkning, och förvaltningen föreslår att 6 personer rekryteras, för att arbeta i de distrikt där man har lägst bemanning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2024-02-12

Förslag till förordnande av röstmottagare till valdagen, daterad 2024-02-12

Beslutet skickas till

Administrativa enheten

Valdistriktens ordförande och vice ordförande

Röstmottagare

2024-02-21

VN/2024:4

§ 6 Förordnande av röstmottagare till EU-val 2024

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar att förordna röstmottagare enligt förslag daterat 2024-02-13.

Sammanfattning av ärendet

I varje kommun är det valnämnden som förordnar röstmottagare. I varje röstningslokal ska det alltid arbeta minst två personer samtidigt.

Förvaltningen har tagit fram ett förslag på personer som kan arbeta i förtidsröstningen. Samtliga personer är också föreslagna att förordnas för arbete på valdagen.

De föreslagna röstmottagarna har rekryterats genom en intresseanmälan som har legat ute på kommunens webbplats under 1,5 månad samt genom spontanansökningar som har inkommit. Varje person kommer ha en huvudsaklig lokal att arbeta i, men tanken är också att personal kan täcka upp för varandra mellan röstningslokalerna.

Valnämnden beslutade 2023-12-08 § 16 att aktiva politiker inte ska förordnas som röstmottagare. Förvaltningen har också arbetat utifrån att närstående personer inte arbetar samtidigt och fördelar därför dessa personer till olika röstningslokaler, för att väljarnas förtroende för valgenomförandet ska upprätthållas.

Antalet personer som förordnas är baserat på det tidigare beslut om röstningslokaler som valnämnden fattade 2023-09-26 § 10, samt beslut den 2023-12-08 § 14 om antal timmar som varje röstningslokal ska hålla öppet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2024-02-13

Förslag till förordnande av röstmottagare till förtidsröstning, daterat 2024-02-13

Beslutet skickas till

Administrativa enheten

Röstmottagare

2024-02-21

VN/2023:8

§ 7 Röstningslokalernas öppettider i samband med förtidsröstning EU-val 2024

Valnämndens beslut

Anta öppettider för förtidsröstningslokaler i enlighet med förslag daterat 2024-02-13.

Sammanfattning av ärendet

I samband med genomförande av val ska varje kommun se till att det finns minst en anvisad röstningslokal, där minst en lokal måste vara öppen varje dag under förtidsröstningsperioden. Förtidsröstningsperioden pågår mellan 22 maj och 9 juni.

Valnämnden beslutar utöver detta hur många lokaler som ska vara öppna, samt öppettider för dessa.

Förvaltningen har tillsammans med valnämndens presidium tagit fram ett förslag till öppettider för förtidsröstningarna. I förslaget har man behövt ta hänsyn till saker som bibliotekens öppettider (i de fall röstningen hålls på bibliotek) och möjligheter för personal att inhämta röster för inläsning i kassaskåp. Dessutom har vi försökt erbjuda olika öppettider, exempelvis en kvällstid för varje lokal i orterna Henån, Ellös och Svanesund, samt helgöppet för de lokaler som inte har lika många röstningstillfällen. Öppettiderna på öarna är framtagna i dialog med representanter för föreningarna som har de röstningslokaler som ska användas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2024-02-13

Förslag till öppettider för förtidsröstning, EU val 2024, daterat 2024-02-13

Beslutet skickas till

Administrativa enheten

Kultur- och bibliotekschef

2024-02-21

VN/2024:5

§ 8 Förbud mot propagande i anslutning till röstrings- och vallokaler vid EU-valet 2024

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar att:

Propaganda inte tillåts inom ett avstånd om 50 meter från röstmottagningsställen under EU-valet 2024.

Sammanfattning av ärendet

Valmyndigheten har inför EU-valet 2024 tagit fram ett förnyat vägledande ställningstagande gällande värdeneutrala röstmottagningsställen och förbud mot propaganda. Förvaltningen har tagit del av ställningstagandet och utvärderat hur det kan anpassas till Orust kommuns röstmottagningsställen.

På röstmottagningsställe eller i utrymme intill detta får det enligt 8 kapitlet 3 § i vallagen inte förekomma propaganda eller annat som syftar till att påverka eller hindra väljarna i deras val. Syftet med regleringen är att väljaren ska vara ostörd och skyddad från varje form av påverkan under själva valhandlingen och bestämmelsen utgör ett led i att trygga genomförandet av fria och hemliga val. I tidigare lagstiftning talades om propagandaförbud i form av ett förbud mot tal och tryckta eller skrivna upprop (Prop. 2021/22:52). Vidare har propaganda beskrivits som ett begrepp som i sin bredaste mening är ett budskap där avsändaren vill få mottagaren att ändra uppfattning eller övertygelser och i förlängningen sitt beteende. I en sådan bred förståelse av begreppet ryms konventionell politisk påverkan från till exempel politiska partier, företag och intresseorganisationer.

Valmyndigheten gör dock bedömningen att väljare får bära vilken klädsel de vill vid röstningen och en väljare som bär partipolitisk klädsel eller symbol får aldrig vägras att rösta.

Förvaltningen gjorde inför valet 2022 bedömningen att propaganda inte skulle tillåtas inom ett avstånd om 50 meter från vallokalen. Valet kunde genomföras utan att någon rapport om förekommande propaganda inom ett närmre avstånd än det beslutade inkom. Förvaltningen bedömer därför att samma reglering lämpar sig även för genomförande av röstmottagning vid EU-valet 2024.

2024-02-21

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2024-02-07

Vägledande ställningstagande om värdeneutrala röstmottagningsställen och förbud mot propaganda

Beslutet skickas till

Administrativ chef

Valdistriktens ordförande och vice ordförande